

گزارش میدانی «توسعه ایرانی» از نگرانی‌های این روزهای مردم

تحركات ترامپ، گرانی، کوچكتر شدن سفره‌ها و...

آسو محمدی

«ترامپ به عنوان اولین رئیس‌جمهور آمریکا وارد خاک کره شمالی شد». پیچ رادیو را شل می‌کند. خبر از دهان رادیو در نیامده، راننده اتوبوس شروع می‌کند: «یه کاسه‌ای زیر نیم کاسه است که این دو (کره شمالی و آمریکا) این قدر هوای همدیگر را دارند، حالا کی گندش در بیاید، الله‌اعلم». تنوع ماشین‌ها و آدم‌هایی که در خیابان جاری‌اند، نگرستن را لذت‌بخش می‌کند. برعکس مترو، اتوبوس‌ها وسیع‌ترین انتخاب را در لذت بردن از قوه بینایی در اختیار مسافر قرار می‌دهند. در توقفی کوتاه پنجره‌های اتوبوس، نگاه‌های انبوه مسافران را قاب می‌کند. همچون نمایشگاهی یک لحظه چندین پرتره را می‌بینی. اتوبوس که می‌رود همه اینها از نگاهت جدا می‌شود. همه اطرافت را می‌توانی ببینی. حرکت که می‌کند می‌توانی ببینی در شهر چه خبر است.

ایپزود اول: اتوبوس

ساعت از ۹ صبح بالا می‌آید. از سیدخندان با اتوبوس‌های سبز رنگ خط ویژه به سمت خیابان ولی عصر حرکت می‌کنم. صدای رادیو فضای اتوبوس را در نور دیده و راننده هم گهگاه پیاز داغ اخبارش را زیاد می‌کند. با خودش تحلیل می‌کند: «بین! اگر رئیس‌جمهور ایران بودم، به همه کشورهای دنیا دست دوستی می‌دادم. با زبان ادب و احترام با همه کشورهای صاحب می‌کردم. دعوت‌شان می‌کردم به ایران. چهره دوستانه ایران را به همه دنیا نشان می‌دادم. اما شما ببینید این ایران هراسی از کجا می‌آید؟ این آقا (ترامپ) چرا این قدر علیه ایران حرف می‌زند؟»

ابتدای خیابان مطهری پیاده می‌شوم به سمت هفت‌تیر. سر صحبت را با راننده تاکسی باز می‌کنم: «از صبح تا شب هر کسی سوار تاکسی می‌شود، از وضعیت کشور گلایه دارد، اما وقتی دولت یک درخواستی از مردم می‌کند، همه لیبیک می‌گویند. ما نمی‌دانیم کدام رفتار درست است. جهان‌بخش ۴۰ ساله توضیح می‌دهد: «البته وضعیت کشور هم بی‌تأثیر نیست. از نظر اقتصادی هم دخل و خرج مردم با هم جور در نمی‌آید. من خودم هم سرگردانم. ۲۰ سال پیش روزی دو

ساعت با تاکسی کار می‌کردم، تا مین می‌شدم، اما حالا این دو ساعت گاهی وقت‌ها تا ۲۰ ساعت طول می‌کشد. همه اینها در سبست که مشکلات اقتصادی است، اما ریشه در مسائل سیاسی کشور دارد. در مملکت اسلامی همه باید یکسان باشند. مردم ۴۰ سال است ایستاده‌اند، اما تحمل شرایط سخت است.»

ما بیرون گود هستیم، آنها داخل گود

مریم، ۳۵ ساله با تایید حرف‌های راننده وارد بحث می‌شود: «مسئله این است که راه مسئولان ما از مردم جداست. ما بیرون گود هستیم، آنها داخل گود هستند. آنها یک وقتی بالاتر هستند و بیشتر از ما می‌بینند و ما پایین‌تر هستیم و برد دیدمان کمتر. اگر قرار بود کشور با این سیاست‌ها پیشرفت کند، پس چرا پس از چهار دهه، حال اقتصاد کشور خوب نیست. معلوم است باید در سیاست‌گذاری‌ها اصلاحاتی را اعمال کرد. تازه وقتی تحریم شدید دیدند که ما «چوب بستنی» هم گاه از چین وارد می‌کنیم». محمود، ۵۰ ساله در صندلی جلوی تاکسی نشسته، سرش را می‌چرخاند به عقب. حرف‌های مریم را تکمیل می‌کند و با نگاهی به راننده تاکسی می‌گوید: «باید مردم یاد بگیرند که خواسته‌های‌شان را از دولت چطور طلب کنند. زمانی وضعیت بهتر خواهد شد که مردم بتوانند از دولت مطالبه درستی داشته باشند. راحت با مسئولان حرف بزنند. مردم اگر آگاه باشند، سد راه اشتباهات مسئولان می‌شوند. دیگر کسی نمی‌تواند اختلاس کند. بنده یک ورود ممنوع که بروم سریع برگ جرم‌هام می‌آید، اما نمی‌دانم که چرا با این مفسدان برخورد سریع‌تر و قاطع‌تر نمی‌کنند که این نوکیسه‌های تازه به دوران رسیده بفهمند عاقبت‌شان این است. هر چند جامعه ما برعکس شده است و هر کسی نان حلال می‌خورد در آسایش نیست.»

مردم آگاه، سدرها اشتباهات مسئولان می‌شوند

میدان هفت‌تیر مثل همیشه شلوغ است. حسین، ۲۹ ساله گوشه میدان منتظر تاکسی است: «بیکاری آقا! بیکاری! وضع خوب نیست، احزاب سیاسی با هم کنار نمی‌آیند. نمی‌دانند که وقتی متحد نباشند وضعیت سیاسی و به تبع آن وضعیت اقتصادی به هم می‌ریزد و دودش در چشم مردم می‌رود. همه جای دنیا احزاب با هم رقابت دارند، اما مردم

را درگیر نمی‌کنند. همه مسئولان هم می‌دانند چکار باید بکنند که وضع خوب شود، اما با هم متحد نیستند. به جای اینکه به داد مردم برسند، بیشتر با هم درگیر هستند. مردم را قربانی جناح‌بازی نکنند. به این میدان نگاه کن! همه تهران تاکسیرانی شده». این دانشجو ادامه می‌دهد: «کشور ثروتمندی داریم، اما مشکل مدیریت منابع است. مسئولان به دنبال منافع احزاب هستند تا مردم. چرا باید این قدر امکان و اختیار دست یک مسئول باشد که بتواند به راحتی اختلاس کند؟ اختلاس هیچ وقت یک نفره نیست. حتما یک مجموعه است.»

ایپزود دوم: خیابان

دقایقی را به سمت میدان ولی عصر پیاده‌روی می‌کنم. همراه تاکسی‌های سبز و زرد هفت تیر از بالای پل کریمخان می‌گذرم. ولی عصر از جهات گوناگون محیطی مشخصا پیشرفته است؛ مستقیم بودن خیابان، طول و عرض مناسب و سنگ‌فرش و جدول‌های منظم، سینماها و آمفی‌تئاترها، موزه‌ها و گالری‌ها، کافه‌ها، و پترین‌های نمایش، غوغای سراسر آوار برندهای خارجی، هویت بین‌المللی و حضور طبقات اجتماعی مختلف در آن. همه این موارد ولی عصر را جدای از خیابان به یک بازار تبدیل کرده است. «بازار به شدت کساد است. مخصوصا صنف فرش که بورس کار ماست. حالا در طول سال در بعضی ماه‌ها قوت می‌گیرد. حتی در... هم که مرکز بازار فرش است. هر سال این موقع غلغله بوده نسبت به سال‌های قبل اما در حال حاضر اصلا بازاری ندارد و روزهای پنجشنبه و جمعه که مردم صف می‌کشیدند تا وارد بازار شوند، حالا هیچ خبری نیست». این بخشی از صحبت‌های رضا، ۳۹ ساله و فروشنده فرش است.

زند و فروشنده‌ها جنس‌های روی دست مانده‌شان را به نمایشگاه می‌برند و به مردم می‌فروشند. خودم قبلا تولیدکننده کفش بودم. دبه ۱۸ لیتری چسب کفش ۹۸ هزار تومان بود، الان شده ۲۱۰ هزار تومان. «زیره خام» از جفتی دو هزار تومان حالا شده ۱۸ هزار تومان. مسلم است که این گرانی قیمت کفش را چند برابر می‌کند و مردم نمی‌خرند. ر کود اقتصادی مغازه‌ها را خلوت کرده است. چند سال پیش تا این وقت از سال، روزانه صد قلم کفش فروش داشتم، اما الان از صبح تا ظهر ۱۰ قلم هم نفروختم. حساب کردم به‌خاطر کساد بازار امسال نزدیک ۹۰ میلیون تومان ضرر کردم.»

گرانی اولویت ما

راه هم ریخته است

با مترو میدان ولی عصر به بازار بزرگ تهران؛ جایی که معروف به قلب اقتصاد کشور است، می‌روم. در همه‌و هیاهوی پیاده‌روهایش گم می‌شوم. بازار تهران، مجموعه‌ای از عمده‌فروش‌ها، خرده‌فروش‌ها، انبارهای کالا، کارگاه‌های تولیدی و... است. وحید ۳۵ ساله از صنف اجیل فروشان است: «در صنف اجیل فروشان گرانی و افزایش قیمت در یک سال گذشته سه‌سام‌آور است و به نسبت سال گذشته فروش‌مان خیلی کم شده است. بادام هندی سال گذشته ۷۲ هزار تومان بود، اما حالا ۱۲۰ هزار تومان است. جنس خوب در بازار نیست و مردم قدرت خرید ندارند.»

ایپزود سوم: بازار

در همه‌جای جمعیت پیاده‌روها یک عیش جمعی نهفته است، وقتی که تعدیل هزینه‌ها و درآمد امسال خانواده‌ها حفظ شده و تغییری آنچنانی نکرده است. هر چند در کل بخواهم بگویم گرانی سفره ما را هم کوچک‌تر کرده است و تأثیر منفی‌اش را روی زندگی‌مان گذاشته است. برای مثال چون پول کافی نداشتم هیچ وقت نتوانستم مسافرت مناسب برویم. «**به لحاظ اقتصادی هیچ اتفاقی نمی‌افتد یا اوضاع بهتر می‌شود؟**» مجید، ۳۳ ساله معتقد است: «به لحاظ اقتصادی هیچ اتفاقی نمی‌افتد، چون عمل‌برنامه‌مدونی برای افزایش درصد اشتغال، از بین رفتن ر کود و افزایش درآمدها درست تهیه نشده و در مسئولان اراده‌ای برای اصلاح زودهنگام مشکلات دیده نمی‌شود و این ناامیدی می‌آورد. البته در این ناامیدی گروه‌های اجتماعی با پایگاه مردمی قابل اعتنا هستند که همچنان سعی می‌کنند، این امید را برای سال‌های بعد و انتخابات بعدی و آینده‌نگهدارند.»

دولت هم وضعیت را رها کرده است

حسین ۵۸ ساله از زاویه تاریخی به قضیه نگاه می‌کند و می‌گوید:

جهانبخش ۴۰ ساله: «از نظر اقتصادی دخل و خرج مردم با هم جور در نمی‌آید. من ۲۰ سال پیش روزی دو ساعت با تاکسی کار می‌کردم، تا مین می‌شدم، اما حالا گاهی تا ۲۰ ساعت کار می‌کنم. همه اینها درست که مشکلات اقتصادی است، اما ریشه در مسائل سیاسی کشور دارد.»

«اگر بخواهیم امسال را با سال گذشته یا حتی این دهه را با دهه گذشته یا نه قبل از انقلاب را با بعد از انقلاب مقایسه کنیم، نتایج متفاوتی می‌گیریم. برای مثال بعد از انقلاب وضعیت بهتر از قبل از انقلاب بود. آن موقع در بعضی از مناطق کشور مردم چیزی برای خوردن نداشتند و به‌سختی زندگی می‌کردند، اما حالا می‌بینید وضع نسبی مردم بد نیست. خیلی از مردم خانه خریدند و سرو سامان گرفتند. حالا اگر دهه‌های بعد از انقلاب را مقایسه کنیم باز رو به رشد بوده است. هر چند در این دهه، یعنی دهه ۹۰ سال به سال گرانی بوده است که این هم نتیجه سیاست‌های نادرست اقتصادی و سیاسی دوره‌های پیش است. از سوی دیگر کنترل بر بازار نیست و دولت هم وضعیت را رها کرده است.» پروانه ۵۰ ساله حوصله صحبت کردن ندارد. با این حال می‌گوید: «وقتی گرانی حاکم باشد، مسلمان از خیلی چیزها باید بگذریم، اما با توجه به تجربه زیستی خودم، باید بگویم که تعدیل هزینه‌ها و درآمد امسال خانواده‌ها حفظ شده و تغییری آنچنانی نکرده است. هر چند در کل بخواهم بگویم گرانی سفره ما را هم کوچک‌تر کرده است و تأثیر منفی‌اش را روی زندگی‌مان گذاشته است. برای مثال چون پول کافی نداشتم هیچ وقت نتوانستم مسافرت مناسب برویم.»

به لحاظ اقتصادی هیچ اتفاقی نمی‌افتد یا اوضاع بهتر می‌شود؟

مجدید، ۳۳ ساله معتقد است: «به لحاظ اقتصادی هیچ اتفاقی نمی‌افتد، چون عمل‌برنامه‌مدونی برای افزایش درصد اشتغال، از بین رفتن ر کود و افزایش درآمدها درست تهیه نشده و در مسئولان اراده‌ای برای اصلاح زودهنگام مشکلات دیده نمی‌شود و این ناامیدی می‌آورد. البته در این ناامیدی گروه‌های اجتماعی با پایگاه مردمی قابل اعتنا هستند که همچنان سعی می‌کنند، این امید را برای سال‌های بعد و انتخابات بعدی و آینده‌نگهدارند.»

علی، ۶۰ ساله بر این باور است: «سیاست از اقتصاد جدا نیست. سیاست از فرهنگ جدا نیست. فرهنگ از آموزش جدا نیست. وقتی آموزش فروپاشیده است، چکار باید کرد؟ چندین هزار دکتر تحویل جامعه دادیم، همه بیکار. وعده‌های دولت هم که در چهار سال گذشته روی زمین مانده است. سال‌هاست داریم با تجربه آزمون و خطا پیش می‌بریم. او ادامه می‌دهد: ما سواد تاریخی نداریم. ما مشکل شناخت‌شناسی داریم. ظاهرا سال ۹۸ از نظر اقتصادی بدتر از سال ۹۷ است. چرا کسی در کشور سرمایه‌گذاری نمی‌کند؟ چون اعتمادی که باید باشد نیست. می‌دانم که این روزها نخواهد ماند و شرایط بهتر می‌شود؛ اما تحقق این امر به اتخاذ سیاست‌هایی برمی‌گردد که مسئولان کشور در این روزهای پر از دلشوره و نگرانی اعمال می‌کنند.»

از گوشه و کنار

معاون کل وزارت بهداشت در گفت‌وگو با ایلنا:

داروهای تولید داخل استاندارد لازم را دارند

معاون کل وزارت بهداشت با تأکید بر استاندارد بالای داروهای تولید داخل، گفت: داروهای تولید داخل استاندارد لازم را دارند ایرج حریرچی در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا افزود: خیلی از داروهای خارجی در بازار، هندی هستند و فقط به صرف خارجی بودن باور داریم که تأثیر بیشتری دارند. وی با تأکید بر توان تولید دارو در ایران با وجود تحریم‌ها گفت: هم‌اکنون کمبود دارو در روی زیر نیم درصد است و همین کمبود هم در حال رفع شدن است. کمبود دارو به این معناییست که دارو در بازار وجود ندارد، بلکه وقتی یک دارو با کمبود مواجه می‌شود، ما فروش آن را به برخی داروخانه‌های خاص اختصاص می‌دهیم. معاون کل وزارت بهداشت با تأکید بر اهمیت نیاز دارویی مردم برای مسئولان خاطرنشان کرد: در وزارت بهداشت حدود ۳۵۰۰ قلم دارویی لیست شده است که حتی اگر یک قلم دارو کم باشد از نظر ما مسئله‌ای مهم تلقی می‌شود. با این وجود در بازار امروز جهان حتی در کشورهای برخوردار اروپایی، تا یک درصد کمبود دارو و اجتناب‌ناپذیر تلقی می‌شود. این دلیل خصوصیاتی است که امروز بازار دارو در جهان دارد. حریرچی گفت: تا الان هیچ کمکی از لحاظ ارزی از اروپایی‌ها و هیچ کشور دیگری در طرف قرار دادمان با برجام نداشته‌ایم.

یک مسئول در وزارت بهداشت خبر داد:

راه‌اندازی سامانه ر جیستری ترابری اهدای عضو

رئیس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت گفت: سامانه ر جیستری ترابری اهدای عضو راه‌اندازی می‌شود. در حال پیاده‌سازی نقشه جامع برای کشور هستیم تا سریع‌ترین راه انتقال هوایی عضو پیوندی بررسی و ثبت شود. به گزارش وزارت بهداشت، مهدی شادنوش درباره راه‌اندازی سامانه ر جیستری ترابری اهدای عضو در کشور افزود: در راستای انتقال عضو به نقاط مختلف کشور، بررسی زیرساخت‌های ترابری عضو بین استان‌ها انجام شده و این امر به صورت آزمایشی با موفقیت انجام شده است. برای اهدای عضو، باید زمان طلایی رعایت شود. عضو قلب باید زیر چهار ساعت پیوند زده شود. در حال حاضر با همکاری و هماهنگی نیروی هوایی ارتش، نیروی انتظامی، سازمان اورژانس کشور و مرکز مدیریت پیوند وزارت بهداشت، زیرساخت‌هایی فراهم شده و قرار است با یک اقدام فرابخشی گروهی منسجم، پیوند عضو بین استانی با جدیت دنبال شود. البته تاکنون چند مورد از این عملیات با موفقیت به انجام رسیده است. وی ادامه داد: با استفاده از سیستم ر جیستری که در حال راه‌اندازی آن هستیم و به‌زودی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، شاهد نهادینه شدن این امر در حوزه‌های عضو پیوندی بود. رئیس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری‌های وزارت بهداشت بیان کرد: این سیستم با همکاری سازمان‌های مختلف از جمله سازمان جغرافیایی کشور، هوافضا، وزارت بهداشت، سازمان اورژانس، نیروی هوایی ارتش، نیروی انتظامی و دانشگاه‌های وزارت علوم در حال شکل‌گیری است.

سرهنگ بخشده خبر داد:

جمع‌آوری معتادان متجاهر از دره فرحزاد

سرهنگ بخشده از جمع‌آوری معتادان متجاهر از دره فرحزاد خبر داد. به گزارش ایلنا، سرهنگ بخشده گفت: در راستای پاک‌سازی معابر و خیابان‌های پایتخت از لوث معتادان متجاهر که باعث نارضایتی شهروندان محترم تهرانی می‌شود، پلیس مبارزه با مواد مخدر تهران روز پنجشنبه با اجرای تور دستگیری موفق به جمع‌آوری حدود ۵ نفر از معتادان متجاهر منطقه دره فرحزاد شده که پس از تشکیل پرونده به مراکز غربال‌گری و کمپ‌های نگهداری منتقل شدند. بخشده از جدیت پلیس در برخورد با معتادان متجاهر و انتقال آنها به مراکز استاندارد نگهداری خبر داد.